

Βρυξέλλες, 16 Νοεμβρίου 2018
(OR. en)

14181/18

Διοργανικός φάκελος:
2018/0236(COD)

ESPACE 63	MI 822
RECH 483	ENER 372
COMPET 763	EMPL 527
IND 337	CSC 321
EU-GNSS 26	CSCGNSS 10
TRANS 533	CSDP/PSDC 649
AVIATION 149	CADREFIN 343
MAR 166	CODEC 1971
TELECOM 397	

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9898/18 + ADD 1-4

Θέμα: *Προετοιμασία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
(Ανταγωνιστικότητα - Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Έρευνα και
Διάστημα), 29 και 30 Νοεμβρίου 2018*

Κανονισμός για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης
(πρώτη ανάγνωση)

– Ανταλλαγή απόψεων

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η τεχνολογία, τα δεδομένα και οι υπηρεσίες του διαστήματος είναι πλέον απαραίτητα στην καθημερινή ζωή των Ευρωπαίων. Το διάστημα στηρίζει πολλές πολιτικές και πολλές στρατηγικές προτεραιότητες στην Ένωση. Μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην αντιμετώπιση προκλήσεων όπως η κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη ανάπτυξη, ο έλεγχος των συνόρων, η θαλάσσια επιτήρηση και η ασφάλεια των πολιτών της Ένωσης.

Η εμφάνιση νέων παραγόντων και η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών αλλάζουν ριζικά τα παραδοσιακά βιομηχανικά μοντέλα του τομέα του διαστήματος. Είναι ζωτικής σημασίας η Ένωση να διατηρήσει την ηγετική θέση της στη διεθνή σκηνή με αυτόνομη πρόσβαση στο διάστημα και τεχνολογική ανεξαρτησία, να ενθαρρύνει την επιστημονική και τεχνική πρόοδο και να στηρίζει την ανταγωνιστικότητα και την ικανότητα καινοτομίας του διαστημικού τομέα της ΕΕ (ιδίως των ΜΜΕ, των νεοφυών επιχειρήσεων και των καινοτόμων επιχειρήσεων).

II. ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η πρόταση της Επιτροπής για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης που βρίσκεται υπό διαπραγμάτευση εντάσσεται στη συνέχεια που δίνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για μια διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη (ΔΣΕ). Η τελευταία συμβιβαστική πρόταση της Προεδρίας παρατίθεται στο έγγραφο 13987/18 ADD 1 που αποτυπώνει την πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι σήμερα. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων αναδείχθηκε η ανάγκη για υψηλού επιπέδου πολιτική στήριξη αναφορικά με τρία καίρια ζητήματα, που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή μιας συγκεκριμένης και αποτελεσματικής ευρωπαϊκής διαστημικής πολιτικής: πρόκειται για τη διακυβέρνηση, την αυτόνομη πρόσβαση στο διάστημα και την προώθηση της επιχειρηματικότητας και των νέων επιχειρηματικών ευκαιριών.

a) Διακυβέρνηση

Η χρηστή διακυβέρνηση είναι μια από τις αρχές που διασφαλίζουν την αποτελεσματική υλοποίηση του διαστημικού προγράμματος και της ΔΣΕ. Θα πρέπει να προσδιορισθούν και να ορισθούν με σαφήνεια οι ρόλοι της Επιτροπής, των κρατών μελών, του Οργανισμού της Ένωσης στην Πράγα και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ) και όλων των άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων, καθώς και οι μεταξύ τους σχέσεις. Οι σχέσεις μεταξύ ΕΕ και ΕΟΔ παραμένουν ακρογωνιαίος λίθος της επιτυχίας και η πρόθεση να δοθεί νέα ώθηση στο επονομαζόμενο «Διαστημικό Συμβούλιο» είναι σοβαρή ένδειξη για την ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των δύο παραγόντων. Η Επιτροπή προτείνει να συναφθεί με τον Οργανισμό της Ένωσης και τον ΕΟΔ χρηματοδοτική συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης που θα διέπει όλες τις οικονομικές σχέσεις μεταξύ των τριών αυτών παραγόντων και θα διασφαλίζει συνοχή, συμβάλλοντας έτσι στον εξορθολογισμό των μεταξύ τους σχέσεων και καθιστώντας τις πιο αποτελεσματικές.

β) Πρόσβαση στο διάστημα

Η ΔΣΕ χαρακτηρίζει τη «διατήρηση της αυτόνομης πρόσβασης στο διάστημα» ως έναν από τους επιδιωκόμενους στόχους. Η Ένωση είναι ο πρώτος ευρωπαϊκός θεσμικός πελάτης των ευρωπαϊκών εκτοξευτών, με αποτέλεσμα να συνιστά καθοριστικό παράγοντα βιομηχανικής πολιτικής σε σχέση με τα προβλεπόμενα επιχειρηματικά πρότυπα. Κατά τα επόμενα 10-15 χρόνια η ΕΕ σχεδιάζει να εκτοξεύσει περισσότερους από 30 δορυφόρους στο πλαίσιο των προγραμμάτων της Galileo και Copernicus, ιδίως στην κατηγορία των μελλοντικών εκτοξευτών ευρωπαϊκής κατασκευής όπως οι Ariane 6 και Vega C. Οι υπηρεσίες εκτόξευσης συνιστούν ήδη καίριο στοιχείο της υλοποίησης του Copernicus και του Galileo. Θα εξεταστούν προσεκτικά κατάλληλα μέτρα για την εδραίωση της αυτόνομης πρόσβασης στο διάστημα και θα οριστεί με σαφήνεια το πλαίσιό τους.

Στη ΔΣΕ, η Επιτροπή προτείνει μέτρα όπως η συγκέντρωση της ζήτησης για υπηρεσίες εκτόξευσης, η στήριξη των προσπαθειών έρευνας και καινοτομίας και θα εξετάσει τρόπους στήριξης των ευρωπαϊκών υποδομών εκτόξευσης όταν αυτό απαιτείται για να ικανοποιηθούν οι στόχοι ή οι ανάγκες πολιτικής της ΕΕ.

γ) Προώθηση της επιχειρηματικότητας και των νέων επιχειρηματικών ευκαιριών

Οι διαστημικές δραστηριότητες είναι ολοένα και πιο ανοικτές σε ιδιωτικές επενδύσεις στους τομείς των δορυφορικών επικοινωνιών, της γεωσκόπησης, ακόμα και των εκτοξευτών. Το διάστημα αποτελεί πλέον μέρος μιας παγκόσμιας αλυσίδας αξίας που προσελκύει ολοένα και περισσότερες νέες επιχειρήσεις και επιχειρηματίες, το λεγόμενο «Νέο Διάστημα», που διευρύνουν τα καθιερωμένα όρια του διαστημικού τομέα. Η χρήση διαστημικών δεδομένων, πληροφοριών και υπηρεσιών, σε συνδυασμό με άλλες πηγές πληροφοριών, παρέχει πολλές ευκαιρίες για την ανάπτυξη νέων κατάντη εφαρμογών και υπηρεσιών. Αυτό παρέχει νέες ευκαιρίες για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών που μπορούν να ωφελήσουν τον κλάδο σε όλα τα κράτη μέλη, δημιουργώντας νέες ικανότητες και υπεραξία εντός και εκτός του διαστημικού τομέα. Απαιτούνται μέτρα διευκόλυνσης και δημιουργία ικανοτήτων σε όλα τα κράτη μέλη και σε ευρωπαϊκό επίπεδο ώστε να δημιουργηθεί το σωστό οικοσύστημα και ένα ευνοϊκό κανονιστικό και επιχειρηματικό περιβάλλον.

III. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Καλούνται τα κράτη μέλη να ανταλλάξουν απόψεις επί των ακόλουθων τριών ερωτημάτων, με σκοπό να δοθεί πολιτική στήριξη για τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων επί της πρότασης κανονισμού της Επιτροπής για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης:

Ερώτημα 1: *Ποιες είναι οι βασικές αρχές διακυβέρνησης που θα φέρουν αποτελέσματα όσον αφορά τους στόχους του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης;*

Ερώτημα 2: *Ποια πολιτική ώθηση και καθοδήγηση θα χρειαζόταν για να διασφαλισθεί η αυτόνομη πρόσβαση της ΕΕ στο διάστημα και η τεχνολογική ανεξαρτησία της και για να αδράξει η ΕΕ τις ευκαιρίες που προσφέρει το «Νέο Διάστημα» ώστε να διαφυλάξει και να ενισχύσει μια ανταγωνιστική ευρωπαϊκή διαστημική βιομηχανία;*

Ερώτημα 3: *Πώς μπορεί να ενισχυθεί ένα διαστημικό οικοσύστημα και ένα νέο επιχειρηματικό μοντέλο που θα φέρει το διάστημα στη γη και θα το θέσει στην υπηρεσία των πολιτών της ΕΕ; Πώς μπορεί να βελτιωθεί περαιτέρω η διείσδυση στην αγορά σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο ώστε να υποστηριχθεί η ανάπτυξη των ΜΜΕ και των νεοφυών επιχειρήσεων και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της ΕΕ παγκοσμίως;*